

JOŽE ŠMIT

Marjetka

ZGODBA ZA
OTROKE

Sedmo Marjetkino pismo

Pozdravljen, striček! Spet oglaš
nesrečna Tvoja se Marjetka,
da kaj pove Ti in Te vpraša:
zakaj so pisma Tvoja redka?
Vem: ne utegneš sredi boja,
a ko miruje puška Tvoja,
potreben najbrž si pokoja.

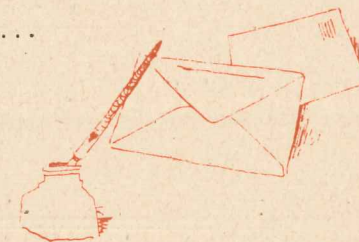
Nič novega ni v taborišču,
ker vsi smo še za silo zdravi
in lačni še naprej — se pravi:
zdaj brskamo že po smetišču,
če kaka skorja tam se skriva.
Ne, jaz še nisem nič ušiva,
a drugi so od njih krvavi.

O vas tu vsi že govore,
a Nemci strašno so srditi,
ondan so rekli nam »banditi«;
na tihem najbrž se boje,
čeprav ošabno po baraki
še bolj kot včasih jim grme
od jutra pozno v noč koraki.

O očku nikdar nič ne zvemo,
že davno mrtev je nemara,
a mamica se čudno stara,
veš, bolna je, ker malo jemo.
Pa tudi bratca mi je žal,
še manj kot zadnjikrat je zdrav,
zdravniku tega ne povemo.

Zdaj, stric, bi tole Te prosila:
povej, če bi bilo verjeti,
da najkasneje že poleti
ta strašna vojska bo minila
in vsi se vrnemo domov
kot vi, junaki, iz gozdov?
O, danes bi se že vrnila!

Tako, spet pisemce končujem.
Ti pa odpiši mi takoj.
Novic, kako je kaj s teboj,
res vedno teže pričakujem.
In bodi zdrav in živ ostani,
a tudi drugi partizani!
O vseh pogosto premišljujem...

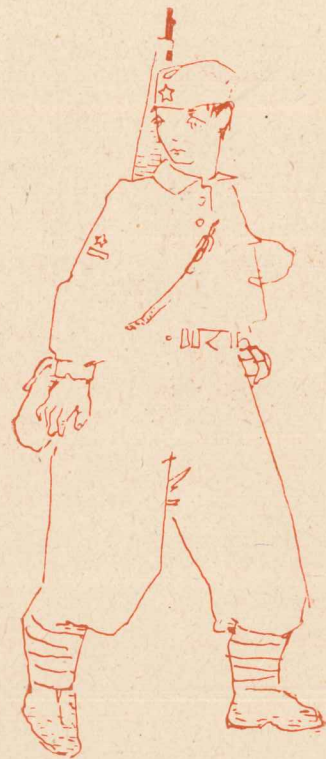
Osmo Marjetkino pismo

Ah, striček, nova spet nesreča!
Umrl včeraj je naš mali
in smo skrivaj ga pokopali,
nobena ni gorela sveča.
Zdaj spi nesrečni naš trpinček,
a tu pomlad bo, spet martinček
cpoldne sonči se na skali.

Od solz so očke mi še vlažne,
pa saj jokati ne pomaga,
skrbi še bolj imam zdaj važne,
veš, da še mama ne omaga.
Da, strašno danes je potrta,
še bolj so njena lica vdrta,
kar opoteka se prek praga.

Tolažim jo, a ona nežno
me zdaj poboža, zdaj objame,
skrbi jo najbrž tudi zame,
še bolj se stiskam k njej hvaležno.
Tako sva sami zdaj ostali
in vendar bova vse prestali,
saj srečen v grobku je naš mali.

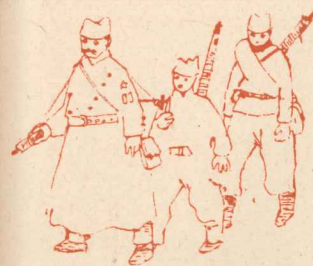
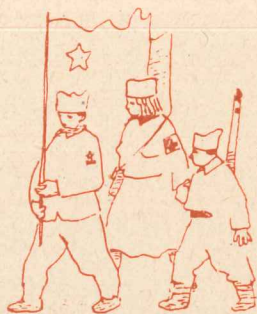

Le tega mi je strašno žal:
Če živ ostal bi bil in zdrav,
bi skupaj se domov vrnili,
v svobodi se poveselili.
Tako bi velik bil kot jaz
bila sem, striček, tisti čas,
ko Tebe prvič smo nočili.

Da, striček, jaz sem zrasla, zrasla,
nič nisem deklica več mala,
ki kravico nekoč je pasla
in komaj prve črke brala.
Veš, koliko že let imam?
Dvanaajst jih jutri bom, ni šala,
le Tebi to skrivnost izdam.

Si se postaral tudi Ti?
Gotovo kakor kralj Matjaž
zdaj dolgo brado že imaš,
samo da on pod Peco spi,
a Ti odšel si na vojskó,
da spet življenje lepše bo.
Kdaj, striček? Nič ne pišeš mi!

Deveto Marjetkino pismo

Juhu, moj striček! Čuj novico:
živi naš očka in nam piše,
da samo nekaj, nekaj dni še
trpimo vdano naj krivico,
ker Nemce, že povsod tepene,
domov velika vojska žene
in vsem ljudem deli pravico.

Veš, kje je očka zdaj? Ugani!
Prav kakor Ti — med partizani,
samo da kje na drugi strani
že vsa ta dolga, dolga leta...
Verjamem mu, kar nam obeta,
zato nič več ne obupujem,
samo za bratcem še žalujem.

In to Ti moram sporočiti,
da vsi ljudje so spremenjeni
in čudno zdaj je tudi v meni.
Kaj neki to bi moglo biti?
Mogoče, da že zdaj od sreče
smo čisto drugi, prerojeni,
srce kar venomer trepeče...

Da, striček, zdaj pač za gotovo
podamo v kratkem se od tod.
Vem, to bo zopet dolga pot,
a kaj zato — v življenje novo
in tja, kjer domek naš stoji,
nobena pot predolga ni,
nobena pot pretežka ni.

Ne morem vsega popisati,
lepo nam je, čeprav morda
bo treba tedne še čakati,
da bo svoboda k nam prišla.
Vsa druga zdaj je tudi mama,
nič več ne vidim je jokati,
o, še bo, še bo dobro nama!

In zdaj, moj striček, — zadnjikrat
Te najbrž v pisemcu pozdravljam,
že svojo culico pripravljam.
Kajne, saj prideš obiskat
me kmalu v hišico ob cesti
in stisneš kakor prvokrat
roko Marjetki Tvoji zvesti!

**Marjetkinih pisem ni več —
kaj pa je potem bilo?**

Zdaj zaman, otroci moji,
bi na pisemce čakali,
vse so pošte zamešali
tisti zadnji hudi boji.
Dolgo smo se še borili,
potlej neko jutro maja
srečni se domov vrnili.

In Marjetka, punčka moja?
Dolgo, dolgo, brez pokoja
še v baraki je čakala
in za očka trepetala,
se za strička tudi bala,
dokler neko jutro maja
ni od sreče zajokala.

Še je nekaj dni minilo,
da so spet vozili vlaki,
sto ljudi tedaj v baraki
je na dolgo pot krenilo.
So vozili se, vozili,
dokler neko jutro maja
niso v Krškem izstopili.

**Marjetka me je že čakala —
vsak dan je hodila na postajo**

Dolgo, res, slavil sem zmago,
od veselja kar popival,
suho grlo si zalival,
mislil pa na punčko drago.
Toda brž, ko sem izvedel,
da domov se je vrnila,
v prvi brzovlak sem sedel.

Kdo ji neki je povedal,
kdaj sem se namenil priti?
Utegnil nisem izstopiti,
že Marjetko sem zagledal.
»Zdravo, striček!« me pozdravi,
»vsak dan čakati sem hodila,«
nasmejana vsa mi pravi.

Gledam jo, a ona rdeča:
»Kaj ti nisem že pisala,
da velika sem postala
in v resnici, glej, sem večja!«
In oba sva se smejala,
mnogo, mnogo govorila,
k njim domov me je peljala.

**Kaj naj vam še povem
o Marjetki?**

Kaj, otroci, o Marjetki
naj vam še pripovedujem?
Kar trpela je na tujem,
to okusili so redki
naši fantki, punčke male,
ki to knjigo prav spoštljivo
bodo morebiti brale.

Zdaj Marjetka je velika,
lepa kot princeska sama,
zadovoljna z njo je mama:
pridno pere, šiva, lika,
gre na vrt, na polje, njivo —
kar pač pride, rada dela
vedno in povsod vesela.

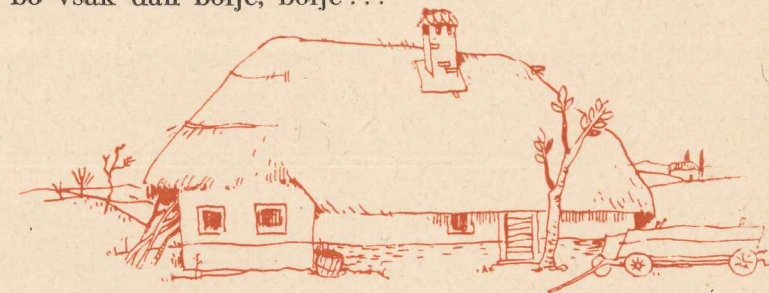
Star sem že, nadložen tudi,
a k Marjetki še zavijem,
da pri njej se odpočijem.
Vedno dobra mi ponudi
kaj prigrizka in pijače,
potlej dolgo ljubeznivo
govoriva po domače...

**Otroci, zdaj pa se poslovimo
— pridni ostanite!**

Zdaj, otroci, se poslavljam,
prav lepo vas vse pozdravljam.
Vedno pridni mi bodite,
pri Marjetki se učite.
Pojte radi in se smejte,
da še mi se nasmejimo,
radi mamico imejte!

Pomnite pa, ljubi moji:
hude stiske, hudi boji
morali so preje priti,
da zdaj srečni smemo biti,
da spet domek svoj imamo,
kruh in drugo kar želimo,
lakote nič ne poznamo.

A kar punčka je trpela,
nič preveč vas naj ne plaši:
mnogi so trpeli naši
in dežela naša cela.
Vse pregnali smo nevolje,
vse prešlo je, vse je mimo
in bo vsak dan bolje, bolje...

Kazalo

Naročili so mi, naj napišem knjigo za otroke	4
Kaj naj povem mladim radovednežem?	6
Pa pogledjmo v popotno torbo	7
Bo nekaj, bo — pisma male Marjetke!	8
Prvo Marjetkino pismo	10
Drugo Marjetkino pismo	12
Tretje Marjetkino pismo	14
Kaj je z Marjetko? Dolgo nič ne piše	18
Četrto Marjetkino pismo	20
Peto Marjetkino pismo	22
Šesto Marjetkino pismo	24
Kaj je z Marjetko? — Spet nič ne piše	28
Sedmo Marjetkino pismo	30
Osmo Marjetkino pismo	32
Deveto Marjetkino pismo	35
Marjetkinih pisem ni več — kaj pa je potem bilo?	38
Marjetka me je že čakala — vsak dan je hodila na postajo	40
Kaj naj vam še povem o Marjetki?	42
Otroci, zdaj pa se poslovimo — pridni ostanite!	43

Cicibanova knjižnica
Uredila Kristina Brenkova

*

JOZE SMIT
M A R J E T K A
Ilustriral in opremil
JOZE CIUHA

*

Založila Mladinska knjiga
Za založbo Ivan Potrč
Natisnila tiskarna Ljudske pravice
Naklada 5000 izvodov